

ձեանի նախագահութեամբ: Հանդիսին մասնակցել են մօտ 200 հայեր և ամերիկացիներ, ուր տեղի են ունեցել բաղմաթիւ ատենախօսութիւններ: Ամերիկական հայ գաղութը մատուցել է շնորհայի օրիորդին՝ նորա իւղաներկ մի գեղեցիկ պատկեր:

ՍՈՆՇՈՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Կ. Պօլսից մէջ գրուած են հետեւեալը.

Այս օրերս Սանասարեան վարժարանի հրատարակութեամբ լոյս տեսաւ նոյն վարժարանի ըստնամայ տեղեկագիրը 1881—1901, որ պարունակում է իւր մէջ վարժարանի հիմնադիր Մկրտիչ Սանասարեանի և վարժարանի լուսատիպ պատկերները և կենսագրական ծանօթութիւններ: Ցեղեկագրից իմանում ենք, որ Սանասարեան վարժարանի առաջին ընթացաւարտներն ելած են 1891 թուին, իսկ մինչև 1901 թիւը, ունեցած է 110 շրջանաւարտներ, որոնցից 94-ը ուսումնական բաժնից, 4-ը ուսման և արհեստի և 12-ը արհեստդիտական բաժնից: Այդ բանն տարւած վարժարանի դրամագլխի եկամտից տրուած է ուսումնարանին 2,472,000 զրշ (մօտ 210,000 ռուբլի), իսկ 1,100,666 զրշ. ևս իրրեւ արտասովոր նպաստ (մօտ 93,000 ռուբլի), ընդամենը 303,000 ռուբլի: Կտակակատար վսեմ. Կ. Եղեանցի մօրաքոյրը 1893-ին կտակած է 10,925 ռուբլի, որի տոկոսը նոյնպէս գործ է ածուած վարժարանի վերայ: Վարժարանը վերջերս գնել է Սիրէճիի կողմը մի կալուած 19,000 ոսկում (մօտ 170,000 ռուբլի), որ կօչուած է Սանասարեան խան (քարվասարայ) և որ տարեկան մօտ 13000 ռուբլի եկամուտ է բերում: Բացի սորանից գնել է նաև զանազան հողեր Կարնոյ մէջ: Վարժարանի դրամագլխի 10% յատկացուած է Սանասարեանի ընթացաւարտներից ուսուցիչներ պատրաստելու Եւրոպայում: Վարժարանը 20 տարւած մօլաք է ունեցել 7,131,701 զրուշ (մօտ 642,000 ռուբլի): 1900—901 շրջանի աշակերտաց թիւն էր 193. առհասարակ աշակերտների թիւը 200-ից աւելի է եղած և ոչ 75-ից պակաս: Գրիգոր խան Համտանձեանը տարեկան մօտ 200 ռուբլի է նուիրել 5 տարի շարունակ Հայ լեզուի մասնագէտ ուսուցիչ պատրաստելու վարժարանում պաշտօնավարելու նպատակով:

ՆԱՄԱԿ ՎԵՆԵՍԵՅԻՑ

10 օգոստոս 1904

Եւրոպայում այս տարի ընդհանրապէս սաստիկ չորային է, անձրևների երկարատեւ բացակայութեան պատճառով: Ուս-

տի և բերքերի պակասութիւն է: Մեծ գետերի ջրերը բաւական պակասել են, փոքր գետերից և գետակներից շատերը ջամաբել:

Ամեն հարիւր տարի մէկ կամ երկու անգամ էլ լա գետի ջուրը սաստիկ պակասում է և այդ լինում է ամենաչոր տարիները: Այդպիսի տարիներ են եղել 1616 և 1746 թուականները, ինչպէս որ այդ երեւում է Աուսիգի կամըլի տակը մի ժայռի վերայ փորագրած «1616—1746» արձանագրութիւնից. այդ ժայռը միշտ գտնւում է գետի տակ և դուրս է երեւում միայն երբ ջուրը չափազանց պակասում է: Այս տարի 1746 թուականից յետոյ առաջին անգամ է նորից երեւացել այդ ժայռը, որ նշան է, թէ անտեսական կողմից վատ տարիներից մէկն է լինելու այս տարին տեղական ժողովրդի համար:

Զորութիւնից շարունակ հրդեհներ են լինում գիւղերում և ապահովագրող ընկերութիւններն ահազին վնասներ են կրում ապահովութեան գումարների վճարումից:

«Neues Wiener Tageblatt» ի № 231ում հրատարակուած էր մի յօդուած ոմն հայազգի Յովսէփ Գրիգորեանի մի կորստի մասին: Պարոնը Հաբեշտանցի է, ակնեղէնի վաճառական և ունենալով իւր հետ 80,510 կրօնի (15,700 ռուբլու) անպատրաստ անտաշ ակնեղէններ մի սնդուկի մէջ, գալիս է եղել Յունաստանի վրայով Տրիեստից Վեննա, որտեղից պէտք է գնար Փարիզ մի վաճառականի միջոցով ակնեղէնը ծախելու: Սնդուկի մէջ բացի 550 հատ 1500 կառաթ (24 կառաթը մի մսխա է) կշռող ակնեղէնից, ունեցել է և Փրանսական ու Հարէշտանի դրամներ և իւր լուսանկարը: Գրիգորեանը Պէտէր կայարանում կորցրել է երկաթուղու տոմսը, ուր կօնդուքտօրը ստիպել է նորան իջնել և նորն առնել. մինչև նա տոմսը կառնէր՝ երկաթուղին սկսել է տեղից շարժուել, փորձում է նորից վագօն նստել, բայց կօնդուքտօրը չի թողլ տալիս, ապահովացնելով որ նորա սնդուկը չի կորչի, կստանայ վերջին կայարանում: Գրիգորեանը Վեննա է գալիս մի այլ գնացքով և իմանում է, որ իւր սնդուկը կորել է: Անմիջապէս նա բողոքում է Վեննայի դատարանին և պահանջում է երկաթուղու վարչութիւնից իւր կրած վնասը՝ 80,000 կրօն: Դատը դեռ շարունակւում է:

Վեննայի հայոց «Անի» ընկերութիւնը նոր փոփոխութիւններ կրեց. այժմ կոչւում է «Վեննայի հայոց բարեգործական ընկերութիւն» և անցաւ նոր վարչութեան ձեռքը. ընկերութեան նախագահն է պ. Դէօդատ Գաբրի (նախկին Կոլլա վարդապետը). ընկերութիւնը վերջին տարիները տալիս է հայկական երեկոյթներ, որոնցից այժմ կազմուել է մի փոքրիկ դրամագլուխ:

Այստեղի տպարանական հաստատութիւնները գիտաւորութիւն ունին արձան կանգնացնել արագատիպ մեքենաների կատարելագործող Լէօ Միւլլէրի յիշատակին:

Այստեղ նկատուում է մի հայ եկեղեցու անհրաժեշտութիւնը:
Պ՛գբեր պէտք է մտածեն այդ մասին:

ՕՐ. ՆՈՒԱՐԴԻ ԱՂԱՆԵԱՆՑ

Ս. ԷԶՄԻԱՅՆԻ ՄԻՆՕԴԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ.

„КАЗНАЗ“ լրագիրը հաղորդում է, որ ներկայ օգոստոսի 19-ին Բարձրագոյն բարեհաճութեամբ Ս. Էջմիածնի Սինօդի անդամութիւնից արձակուում են դեր. Տ. Մակար եպս. Բարխուդարեանց և Տ. Մխիթար վրդ. Տէր-Մկրտչեան համաձայն իրանց խնդրի հիւանդութեան պատճառով: Լ նշանակուում են նոր անդամներ դեր. Տ. Յովհաննէս եպիսկոպոս Շիրակունի, Տ. Յուսիկ վրդ. Զոհրաբեան, Տ. Մատթէոս վրդ. Մատթէոսեան և Տ. Բարդէն վրդ. Աղաւելեան:

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՋՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ Պ. ԲՈՒՐԳՈՒՄ.

Մեզ խնդրում են հաղորդել, որ այս օգոստոս ամսից ներքին Գործոց նախարարութեան թղյտուումութեամբ բացուել են Պ. Բուրգում Ս. Աբրահամովի ճեշտական երաժշտական դասընթացները: Յիշեալ դասընթացները բացի տեղական նշանա. կութիւնից նպատակ ունին հնարաւորութիւն տալ գաւառացի. ներին, օր. դպրոցական ուսուցիչներին, խմբապետներին, երա. ժշտական խմբերի ղեկավարներին, երաժշտութեան ուսուցիչներին, նոյնպէս և աշխարհիկ և կրօնական երաժշտութեան սի. րողներին և ձայնագրագէտներին, առանց իրանց գործին վնա. տելու, դասընթացների հետ գրադրութեամբ անցնել կամ լրաց. նել իրանց երաժշտական տեսական պարզացումը. ուղարկելով իրանց աշխատութիւնները դասընթացներին ստուգելու և սխալները ուղղելու: Դասախօսութիւնները ուսանողներին ու. ղարկուում է ձրի: Ուղղուած աշխատութիւնները ուղարկուում են վերադիր վճարով: Ուսուցման վճարը նշանակուած է բաւական արժան, օր. ժողովրդական ուսումնարանների ուսուցիչները ամ. ժական վճարում են 2 բուրլի:

ՎԱՆՔԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԵՐԵՑՓՈՒՄԱՆ

Անցեալ յուլիս ամսին Վանքի ծխականների բաղամամարդ ժողովը գրեթէ միաձայն երեցփոխան ընտրեց նոյն եկեղեցու
ԼՈՒՄԱՑ